

Månadens blomma – april 2011

Med en skön känsla av nostalgi går vi in i det nyckfulla vädrets månad. Apriels månadsblommor tillhör de gammaldagsa, de som är tåliga, charmiga och långblommade. **Hornviolen** var förr en uppskattad kantväxt mellan välkryddade grusgångar och prunkande perennrabatter och **Mårbackapelargonen** kan få vilken glasveranda som helst att andas Carl och Karin Larsson.

Hornviolen, *Viola cornuta* (*cornu* är latin för horn), är en flerårig viol som fungerar utmärkt som kantväxt, i stenpartier och i den idag åter så moderna grusträdgården. Samtidigt är den en smakfull utplanteringsväxt för vårkrukor och balkonglådor. Den räds inte de sista frostnätterna, nickar bara till av kylan och återhämtar sig snabbt när temperaturen stiger igen. Älskvärt hos hornviolen är att den blommar hela sommaren och långt in på hösten. Samplantera i krukor och korgar med ranunkel, förgätmigej och spetsmössa och njut av dem på trappan eller terrassen hela våren. Plantera sedan ut den i rabattkanten eller låt den stå kvar som bas i kukan tillsammans med sommarblommor eller ett vajande gräs, exempelvis litet elefantgräs.

Hornviolen har ett tuvbildande växtsätt, blommorna doftar mildt och gott. Sorttrikedomen är stor och därtill variationerna i blommans färg. Den rena arten har lavendelblå blommor medan *Viola cornuta*-gruppen rymmer sorter som 'Molly Sanderson', med nästan svarta blommor, mörkgula 'Anna-Lena', mörkvioletta 'Ulla Läck' och 'White Superior', som är gräddvit. Nya sorter odlas fram med jämna mellanrum vilket gör hornviolen till en spännande samlarblomma.

Mårbackapelargonen, *Pelargonium x hortorum*, tillhör gruppen zonalpelargoner, de som vi brukar referera till som "vanliga pelargoner". Men Mårbacka är ändå alltid i en klass för sig. Bladen är lite ljusare gröna än släktingarnas. Den äkta mårbackans blomma är dubbel och så mildt rosa att den passar till vilka andra färger som helst. Det finns även vita och röda sorter. Få blommor sprider en sådan nostalgi omkring sig som denna förtjusande och charmfulla pelargon.

Så här års vill Mårbackapelargonen stanna kvar inne, i ett ljust fönster – vi har att göra med en riktig solälskare. Till sommaren mår den även bra utomhus, i kruka, balkonglåda eller rabatt. Plocka vissna blommor efterhand så kan du räkna med blomning ända fram till frosten.

Så sköter du hornviolen:

- Placera den ljusst eller halvskuggigt.
- Vattna regelbundet, den vill ha fuktig men väl-dränerad jord.
- Gödselvattna då och då i kruka.
- Vid plantering i rabatt ska jorden vara näringsrik och lucker.
- Knip bort vissna blommor innan de bildar frön. Då håller sig plantan vackrare och blomningen blir längre.

Så sköter du Mårbackapelargonen:

- Placera soligt och varmt.
- Vattna regelbundet men låt jorden torka ut mellan vattningarna. Pelargoner trivs inte i blöt jord!
- Gödselvattna regelbundet under hela sommaren. Om pelargonen får stor bladmassa men lite blommor har den troligtvis fått för mycket kväve. Dra då ner på gödningen.
- Plocka bort vissna blommor efterhand.

Tankar och funderingar kring Månadens blomma

Varje ny säsong väcker hornviolen ett starkt habegär hos mig. Detta stillas tack och lov av att jag planterade några runt ett gammalt äppleträd för flera år sedan och där har de frösatt sig villigt. Hornviolens första blomning utgör en av vårens höjdpunkter i min trädgård. Detta hindrar dock inte att jag varje år köper några plantor för att smycka krukor och kärl med. De är fina att samplantera men en korg fylld med bara lavendelblå hornviol, med lite blåbärsris nerpetat mellan plantorna, är favoriten på fikatrappan.

Vad kan jag säga om Mårbackapelargonen som inte redan är sagt? Den har en särskild ställning bland våra krukväxter. Frågan är om inte det enklaste är vackrast. Tänk terrakottakrukor i långa rader i fönsterkarmen med en Mårbackapelargon i varje! Lika rasande grannt är att fylla en zinkbalja med kryddor och ett par rosa mårbackor. Glöm inte dräneringshål i baljan, utan det blir fukten och värmen därinne outhärdligt för växterna!